

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY HÓRA 1 K 40 F.
NEGYEDÉVRE 4 KORONA, VIDÉKEN: EGY HÓRA 1 KO-
RONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

✦ POLITIKAI NAPILAP ✦

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONGVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHVATAL: FIAC-UTCA 49

A német-bolgár csapatok Dobrudszában előnyomulnak

Kozmarnál 10 oláh tisztet és 700 közembert elfogtak — Zeppelinek bombázták Bukarestet — Az orosz támadások Bukovinában, Brzezanyánál és Luck vidékén megghiusultak — Óriási csata a Somme-fronton — Guillemont az angolok kezére jutott

A román háború

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 4. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a Románia elleni arcvonalról:

Előcsapat-csatározás, tüzéségi tüz. A helyzet különben változatlan.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, szeptember 4. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a Balkán-hadszínterről:

A német és bolgár haderők a Duna és a Fekete-tenger között sikeresen harcolva előbbre nyomultak. Kozmarnál (Dobriától északnyugatra) a bolgár lovasság rendetlen visszavonulásra kényszerített román gyalogságot és 10 tisztet, több mint 700 embert elfogott.

A macedon harcvonalon a helyzet változatlan.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

Az acélkemény erdélyi front

Stockholm, szeptember 4. Bukaresti táviratok szerint a román katonai kritikusok igen komolynak ítélik a helyzetet.

A pétervári *Börsen Zeitung* hivatalos román forrásból arról értesül, hogy az osztrák-magyar csapatok erdélyi visszavonulása nem dönti el a helyzetet az oláhok javára. A visszavonuló csapatok ugyanis logikus defenzív akciót végeznek, amelynek keresztülvitele a monarchia és Románia közti frontot acélkeménységű akadálytá szilárdítja.

A lengyelek és az oláh betörés

Varsó, szeptember 4. A Lengyel Állami Önellősség Híveinek Egyesülete vasárnap ülést tartott, amelyen 1000-nél többen jelentek meg. Az ülésen elfogadtak egy határozati javasla-

tot, amely hangoztatja, hogy Oroszország a legkíméletlenebb ellensége a lengyel államiságnak. Az ülés elhatározta, hogy Tisza István gróf miniszterelnöknek táviratot küldenek s abban rokonérzésüknek adnak kifejezést a román hadüzenet révén leginkább fenyegetett Magyarország iránt.

Az előnyomulás Dobrudszában

Genf, szeptember 4. (Magyar Távirati Iroda.) Dobrudsza határának német és bolgár hadserege által történt sikeres átlépése az entente katonai köreiben mély hatást keltett és a Bukaresben és Pétervárott előkészített haditerveket szükségképpen meg fogja változtatni.

Menekülnek az oláhok a bolgár határról

Lugano, szeptember 4. Bukaresti lapok szerint a város telve van menekültekkel, miután a hadvezetés kiűrtette az összes bolgár határmenti helységeket és a lakosságot az ország belsejébe szállította. A menekülők legnagyobb része Bukaresben telepedett le, aminek következtében az élelmiszerek ára rendkívül nagy mértékben felszökkent. A menekülők megérkezése a városban nagy riadalmat keltett.

Oroszország és Románia katonai kooperációja

Hága, szeptember 4. A *Daily Telegraph* jelenti Pétervárról:

Oroszország és Románia katonai együttműködése most egy külön egyezmény alapján most nyer részletes szabályozást. Ivanow orosz tábornok, aki régebben a galíciai orosz sereg főparancsnoka volt, a hadműveletek egységének létesítése végett a román főhadiszállásra utazott. Románia egy katonai bizottságot küldött Pétervárra a függő kérdések, különösen a munició-ellátás perfektuálása végett.

A lap jelenti továbbá, hogy Románia területi aspirációi teljesen magyar területekre szorítkoznak. Románia Erdélyt, Bukovina egy részét és a Bánát egy részét követeli.

Bukarest, szeptember 4. Ivanow tábornok, a román-orosz csapatok parancsnoka, öt orosz tiszttel ma Bukarestbe érkezett, ahol a király kihallgatáson fogadta. Az orosz csapatok Csernavoda, Szilisztria, Giurgievo irányában már előrehaladnak. — Orosz részről összecsapást várnak a Szantiból észak felé küldött bolgár haderőkkel.

Német repülőgépek bombázták Konstanza román kikötőt

Berlin, szeptember 4. (Magyar Távirati Iroda.) A Wolff-ügynökség jelenti:

Német tengeri repülőgépek bombázták Konstanza kikötőtelepeit, gabonaraktárait, a Kagul nevű orosz cirkálót és négy torpedórombolót. Jó sikert figyeltünk meg. Az összes repülőgépek heves ellentűzelés dacára sértetlenül visszatértek.

Zeppelin-támadások Bukarest ellen

Genf, szeptember 4. A *Radio-ügynökség* nek jelenti Bukarestből:

A két legutolsó éjszaka új Zeppelin-támadásokat intéztek Bukarest ellen. A román fővárosban minden óvintézkedést megtettek. — Bukarest teljes sötétségben volt. A bombák — a román jelentés szerint — csak csekély anyagi kárt okoztak és egy fiatal leányt megsebesítettek.

Genf, szeptember 4. A *Petit Parisien* írja: A Zeppelineknek Bukarest elleni támadásai a megtett védelmi intézkedések ellenére nagyon eredményesek voltak. A támadás tetemes károkat okozott, többen megsebesültek. A román jelentés szerint a kár nem nagy, de tény, hogy a bombák pusztításokat okoztak. A pánik óriási volt.

A romániai zsidók sorsa

Hága, szeptember 4. A németalföldi *Joodische Wachter* írja: Ámbár a Romániában élő 300,000 zsidónak nincsen polgárjoga, mégis hadkötelesek s így kénytelenek „a kis nemzetek felszabadításáért” harcolni. Hogy milyen föltételekkel kezdte meg Románia a háborút,

URANIA

Ma utóljára!

Nordisk-film I

A lélekvesztő

(Der Seelenverkäufer)

tengerészdráma
3 felvonásban.

Édes a bosszu

vígjáték.

Belmondó ciprusza

humoros.

Modern gyufagyártás

természeti felvételei.

Előadások 5 órakor megszünt, 7 és 9 órakor rendezés helyiségekkel.

APOLLO

az „Uranus” helyiségben
Korona-passzage, Csapó-u.

Ma, kedden

Előadások 5 órakor megszünt, 7 és 9 órakor rendezés helyiségekkel.

Kétlős bemutatón

A cserkész

mint detektív

kalandor-történet
4 felvonásban

A veszélyes szakál

vígjáték 3 felvonásban.

Háborús híradó.

nem ismeretes; bizonyos azonban, hogy ha az entente győz, akkor Erdély és Bukovina Romániáé lesz. A lap kérdezi, hogy ebben az esetben mi lesz Csernovic nagy zsidó lakosságának a sorsa. Talán *Bessarabia* egy részének átengedését is megígérték Romániának a háboruba való beavatkozása díjául. *Az ottani zsidókra nézve is kétes haladás lesz, ha orosz alattvalókból román alattvalók lesznek, akik nemzetségi nélküli idegenekként szerepelnek és páriák gyanánt tekintik őket.*

***

Az orosz háboru

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 4. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:*

Károly főherceg lovassági tábornok hadseregarcvonala: Az oroszok éjjel-nappal folytatják erőlködésüket, hogy a szövetségesek kárpáti ellenállását megtörjék. Számos ponton elkeseredett harcok támadtak. Az ellenség támadásait tüz-, szurony- és kézi-gránát-harccal vertük vissza.

Az oroszok Fundul Moldavitól délnyugatra és a Tatár-szoros vidékén elért helyi előnyeit ellentámadásokkal nagyobbára tönkretettük. Az ellenség nagy veszteséget szenvedett.

Az ellenségnek Brzezanytól délkeletre folytatott veszteséges támadásai sem jártak sikerrel. Egy kis árokreszért még folyik a harc.

Lipótbajor herceg vezértábornagy hadseregarcvonala: Az ellenség Zborowtól északra, továbbá Wolhyniában Swinjuchi és Szelwow közt számtalan, nagy tömeg felhasználásával intézett támadásai ismételen megghiusultak.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, szeptember 4. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:*

Lipótbajor herceg vezértábornagy arcvonala: Az oroszoknak Lucktól nyugatra és délnyugatra tegnap megismételt erőlködéseit teljes kudarccal végződtek.

Zborowtól északra csapataink a visszafoglalt területet ismételt erős orosz támadások ellen megtartották.

Károly főherceg lovassági tábornok arcvonala: Brzezanytól keletre és délkeletre áll a harc. Az oroszoknak helyenként elért eredményeit ellentámadással lényegükben tőlük ismét elragadtuk. Egyes árkok megtisztítása folyamatban van.

A Kárpátokban Zielonától délre az ütközet folyik. Zabietől délnyugatra, a Magura-szakaszon és Dorna-Watrától északra az orosz támadások megghiusultak.

LU DENDORFF,
első főszállásmester.

Ballin a hadihelyzetről

A háboru még egy évig eltart

Berlin, szeptember 4. A *Lokalanzeiger* közlése szerint Ballin vezérigazgató a következőket mondta Wiegand Károlylyal, a *New York World* berlini képviselőjével való beszélgetése során:

— *Kitartani, kitartani és befogni a szánkat!* — ez most a mi háborus jelszavunk. A háboru minden valószínűség szerint még egy évig eltart, erre el vagyunk készülve.

Ballin azt hiszi, hogy most nagy katonai sikereknek sincs döntő jelentőségük. — *Az a kérdés, — mondta — ki tart ki legtovább, ez fogja eldönteni és befejezni a háborut. — Azt hiszem, hogy mi képesek vagyunk erre s hogy népiünknek megvan hozzá az akarata és az el-tökéltsége. Ennek a háborus örületnek további tizenkét hónapja után talán helyesebbek lehet majd áttekinteni a hadihelyzet végleges kifejlődését. Ismétlem, nálunk erről van szó: kitartani, kitartani és befogni a szánkat, amíg Európa népei ismét visszanyerik egészségés eszüket.*

A tudósító kérdésére Ballin kijelentette, hogy *abszurdum az a beszéd, hogy a háboru kimeríti Németország tartalékait és emberanyagát. A háboru után Németország sokkal jobb pénzügyi viszonyok között lesz, mint Anglia, mert a német nép adósságának nagy részével önmagának adósa, míg Anglia legnagyobb részben Amerikának tartozik.*

***

A balkáni harctér

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 4. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:*

Vlorától (Valona) délre az olaszok előnyomulását tökéletesen visszavertük. Az ellenség kénytelen volt a Vojusa balpartján visszavonulni. Valamennyi állásunk újra birtokunkban van.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A görög forradalom

Megalakult az ellenkormány

Genf, szeptember 4. — A *Petit Parisien* jelentí Szalonikiból: A Nemzeti Védelem Bizottsága ideiglenes kormányt nyilatkozta ki magát. Csenedörök, katonák és önkéntesek főajánlották a bizottságnak szolgálatukat.

Szaloniki, szeptember 4. A Nemzeti Védelem Bizottsága egy tüzezredesből, egy huszárezredesből, Szeresz város Venizelos-parti képviselőiből és hat kevéssé ismert személyből áll.

A görög királyt ideiglenesen mondatják le

Lugano, szeptember 4. A turini *Stampa* szerint Konstantin király lemondása elhatározott és elháríthatatlan tény. A lap római tudósítója szerint hivatalos olasz körökben *közvetlen közzömbön állónak tartják a színváltozást.* Eleinte azt hitték, hogy Zaimis lemondása elegendő lesz, azonban már belátják, hogy ezzel nem lehet megoldani a nehézségeket. A válság megoldásának egyetlen hathatós eszköze a király leköszönése.

A király állítólag már meggyőződött ideiglenes visszalépésének szükségességéről. Az irányadó körökben *nem gondolnak végleges lemondásra, csak ideiglenesen, „egészségi okokból” és ezalatt a trónörökös Zaimis miniszterelnökkel átvénné az ideiglenes kormányt, melyet Venizelos támogatna. A válság beveződése után a király ismét visszatérne helyére.*

Rómában tovább tart az a rossz hatás, melyet Venizelosnak Olaszország elleni kijelentései tettek és kételkednek benne, hogy valóban ő volna a jövő embere. Olaszország azonban nem engedi eltéríteni magát balkáni programja végrehajtásától és nem törődve a görög aspirációkkal, elhatározta Tepeleni megzárását.

A görög vezérkar lemondott

Genf, szeptember 4. Athénből táviratozók: A Venizelos-ellenes lapok tagadják azt a hírt, hogy Konstantin király le akar mondani.

A görög vezérkar valamennyi tagja megvált állásától.

A királyhű csapatokat elfogták

Athén, szeptember 4. (Magyar Távirati Iroda.) A görögországi kormányhatalom immár teljesen az entente-hatalmak kezére ment át. A királyhű csapatokat entente-csapatok körülfogták és lefegyverezték; parancsnokukat, Trukopis ezredest, elfogták.

A beteg király a tatoi kastélyban tényleges fogságban van.

A Zaimis-kabinet lemondása órák kérdése.

A görög kormány behódolt

Athén, szeptember 4. (Reuter.) A görög kormány az entente összes követeléseit elfogadta. Az entente már tegnap átvette az összes posta- és táviró-forgalom ellenőrzését.

A belga-francia harctér

Berlin, szeptember 4. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:*

A Somme-területen tegnap reggel megkezdett angol-francia támadások nagy kiterjedésű elkeseredett csatára vezettek.

A Sommetől északra ez a csata a Beaumonttól a Sommeig terjedő, közel 30 kilométer széles arcvonalon játszódott le. — Dacára az Ancre mindkét oldalán és különösen Thiepval és a Poziérestől északra fekvő terület ellen intézett, gyakran megismételt francia rohamoknak, a Stein és Marschall báró tábornokok vezérése alatt harcoló derék csapataink megtartották állásaikat, gyors ellentámadással visszafoglalták a Mouquette-majornál, Poziérestől északnyugatra átmenetileg elvesztett területet és az ellenségnek nagyon súlyos veszteségeket okoztak. Tovább keletre erős tüzezségünk az ellenséges rohamot árkaiban lefogta; csak éjjel sikerült neki a Foureaux-erdőnél előretörni, de visszavertük.

Minden eddigi löszerpazarlást felülmúló előkészítő tüzelés után Ginchy és a Somme között fellángolt a harc és a késő éjjeli órákig dühöngött. Kirbach és Fussbender tábornokok vitéz csapatai a teljesen szétlőtt első állásba benyomult ellenséggel szemben minden talpalattnyi földet hősi ellenállással védelmeztek és a rohamot a második védelmi vonalban megállították. Guillemont és Le Foret az ellenség kezén van.

A Sommetől délre a Barleuxtól délnyugatra fekvő szakasz kivételével sikerült tüzezségünknek a francia támadások keresztülvitelét megghiusítani. A Barleuxnál támadásba kezdő erőket véresen visszavertük.

A Maastól jobbra a franciáknak a Thiaumont-erőd és Fleury ellen megkísérelt támadásai sikertelenek maradtak. A Souville-szakadéknál a francia állások egy, a mi vonalunkba besarkalló szögletét gondos előkészítés után az ellenségtől megtisztítottuk. 11 tisztet, 490 főnyi legénységet elfogtunk és többszörös ellenséges ellentámadásokat visszavertünk.

A szeptember 3-ikára virradó éjjel hadi és tengerészeti léghajóink megtámadták London várát, a megfigyelés szerint jó eredménnyel. — Egyik léghajóink az ellenséges tüzben lezuhant.

LU DENDORFF,
első főszállásmester.

London
Iroda.) A
Ma éj
mostanig l
glia ellen,
gok, a fél
tok voltak.
ringtek. Cs
Ágyunk é
rája. Az e
rult, meg
roncsként
hajót löve

Budape
sajtóosztá
az olasz h
Semm

A b
Elemér fő
vármegye
kézik, aki
rint Debre
községekb
főispán, a
mal és ké
dést, a bé
tézkedett
zése és él
érezzenek
és Hajdu
melynek
minden n
meg — m

Beteg
táviratban
hogy a m
retetteljes
doskodás
részéről n
hogy a D
tekintetbe

Az e
kult bizot
rös Fere
vezte az

Az é
a gyermek
más fára
Szász A
menekült
elismerés

Azo
kültetek
rás nélkü
az „Erd
népköny
helyiség
jesen re
natban l
menekül
nem kez
Debrecen
menekül

láné urn
teket mi
Egyen ad
ebédjegy
renc dr
ki. Az
nőknő v

A London elleni Zeppelin-támadás

London, szeptember 4. (Magyar Távirati Iroda.) A Reuter-ügynökség jelenti: *Ma éjszaka 13 léghajóból álló flotta a mostanig legborzasztóbb támadást intézte Anglia ellen, melynek színhelye a keleti grófságok, a fél London és a midlandi ipari központok voltak. A léghajók teljes sötétségben keringtek. Csak három léghajó érte el Londont. Ágyúink és repülőgépeink nyomban tüzeltek rája. Az egyik léghajó csakhamar lángba borult, meghasadt és a földre zuhant és most roncsként hever Cutfleynél. A másik két léghajót lövegeinkkel elűztük.*

***

Az olasz háború

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 4. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:*

Semmi különös esemény.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

20,000 erdélyi menekült Debrecenben és Hajdumegyében

A belügyminiszter értesítette Domahidy Elemér főispánt, hogy *Debrecenbe és Hajdúvármegyébe 20,000 csikmegyei menekült érkezik*, akik azután a főispán rendelkezése szerint Debrecenben, részint a hajdú városokban és községekben nyerne elhelyezést. Domahidy főispán, aki eddig is a legnagyobb buzgalommal és körültekintéssel tette meg az intézkedést, a belügyminiszter értesítése nyomán intézkedett az iránt, hogy az érkezők elhelyezése és ételmezése tekintetében sehol fennakadás ne történjék s a menekültek semmiben se érezzenek hiányt. A főispán egyben Debrecen és Hajdúvármegye társadalmához fordul, a melynek áldozatkészségére — amely eddig is minden nemes akcióban oly szépen nyilvánult meg — most fokozottabb mértékben számít.

Betegh Miklós kormánybiztos ma külön táviratban fordult Debrecen város tanácsához, hogy a menekült erdélyiek ellátásáról és szeretetteljes fogadtatásáról gondoskodják. E gondoskodás úgy a hatóság, mint a társadalom részéről már teljesen elő van készítve, annyira, hogy a Debrecenbe kerülő menekültek minden tekintetben jó ellátásban fognak részesülni.

Az erdélyi menekültek ételmezésére alakult bizottság, amelynek hivatalos elnöke Csűrös Ferenc dr. tanácsnok, teljesen megszervezte az ételmezés ügyét.

Az átmenő menekültek az állomáson ételt, a gyermekek tejet kapnak. A *vasúti üdítő-állomás társadalmatlan* és körültekintő vezetője, dr. Szász Adolfné urnő akinek munkásságáról a menekültek maguk is a legnagyobb hálával és elismeréssel emlékeznek meg.

Azoknak a Debrecenbe irányított menekülteknek ellátására, akik minden segélyforrás nélkül érkeztek meg, szervezte a bizottság az „Erdélyi menekültek étkezője”-t, amely a népkonyha Péterfia-utca 28. szám alatt levő helyiségeiben van. Ezeket a helyiségeket teljesen rendbehozták, úgy, hogy bármely pillanatban 1300 adag ételt tudnak kiszolgáltatni a menekülteknek. Az étkezőt, amely eddig még nem kezdte meg működését, mert egyenesen Debrecenbe irányított s köz-ellátásra szoruló menekültek még nem érkeztek, dr. Sass Béláné urnő vezeti, aki a szükséges előkészületeket mind megtette. Az étkezőben teljesen ingyen adnak ki étkezést és pedig ugynevezett ebéddíjgyekek ellenében, amelyeket Csűrös Ferenc dr. (városháza, emelet 33. szám alatt) ad ki. Az étkező ellenőrzését Fráter Erzsébet elnökő vezetésével a nőegylet tagjai végzik.

Az átmenő menekültek ételmezéséről a kollégium tápintézete hajlandó gondoskodni, a melynek vezetője, *Mitrovics Gyula dr.* följánlotta, hogy a konviktus éttermében 2 koronáért ad ebédet és vacsorát. Az ilyen menekültek részére *Rostás István* főkapitány vezetése alatt álló permanens bizottság adja ki a reggeli-, ebéd- és vacsorajegyeket.

Csapó László főpénztárhoz ma 6700 koronányi összeg folyt be. Adakoztak a következők:

Dr. Kenyeres Elek 50, özv. Hrabéczy Antainé 50, Nyiri Géza 20, dr. Hegedüs Béla 20, Közgazdasági bank- és váltóüzlet r.-t. 100, Kernhoffer József 40, Oláh Ignác 20, Gál Ferenc és neje 100, Halas pensio asztaltársaság 20, Debreceni Szappangyár 100, Révész Lipót 3, dr. Galánffy János 100, Birinyi Imre 6, Klein Jakabné 10, May Andor és neje 200, dr. Teghze Gyula 50, Balogh István 10, Piros Róza 50, Nussbaum Jenő 200, L. Gyárfás Albert 10, Reithoffer Rezső 6, Sárvány Lőrinc 50, Sárvány Róza 50, Nagy Ferenc 20, Fáiné 20, Bechert Manó 25, Erdős Béla és neje 10, Ág. ev. filléregylet 50, Simonffy Emil 100, Koncz Lajos 30, Karczagi József és neje 20, Falk Ármán és Társa 300, Weisz Dávid 50, István gőzmalom 3000, Aczél Gézáné 40, Perczel Sárika gyűjtése az Urániában 126.20, N. N. 2, Bernáth Jenő és neje 50, Bernhard Sándor 20, Csanak Jenő és neje 200, Kállai Sándor 20, Kroh Vilmos 50, Áron Manó és Társa 100, Radó József 20, Schwartz Bella és Matild 10, id. Weichinger Károly 100, Löffler Károly 10, Csáky Jánosné 50, Vida Ilona 40, Kövesdy Imre 300, Balla Jenő és neje 50, Vizvezetési személyzet 36, Ernst Károly 4, Kertész István 100, Szabó Lajos fiai 200, iii. Rickl Antalné 100, Rác Mihály 10 korona.

A debreceni színtársulat nevében Mezey Béla igazgató bejelentette, hogy a szeptember 5-iki előadás jövedelmét az erdélyi menekültek javára följánlja. A tanács az ajánlatot köszönettel és elismeréssel vette tudomásul.

Az erdélyi menekülteket gyámolító bizottság a következőket közli:

Erdélyi menekülők a következő munkára ajánlkoznak: Rőfös segéd, nőiruha üzletbe árusító, nőiruha varrónő, nőikalap varrónő, nő levelező, nő kereskedelmi irodába, nő fogtechnikus, üzleti elárusító, üvegkereskedő segéd, háztartásbeli leány, Bonne. Több perfekt német is van köztük. Az érdeklődők forduljanak az erdélyi menekülők gyámolító irodájához a Katona-Otthonban.

SHINHAZ

Az új drámai személyzet bemutatkozása. Sardou *Boszorkány*-ában mutatkozott be ma a debreceni színtársulat drámai együttesének több új tagja. *Reteghy Margit*, az új drámai hősnő Zoraya szerepében mutatkozott be. — A művésznő e szerepkör minden szükséges kellékével rendelkezik: külső megjelenés, hajlékony, színes hang, bánni tudás e hanggal, önmérséklet s művészi játék, amelyekkel teljes és tökéletes sikert aratott. A közönség minden jelenete után sokáig tapsolta úgy őt, mint *Borozsnyay* Katót, a drámai szendét, aki Juana szerepében valósággal meghódította a közönséget; tiszta, üde csengésű hangja, játéktudása s egyéniségének kedvessége sok sikert biztosított neki. Jó volt Don Enriquez szerepében *Thuróczy Béla* is. Két kisebb szerepben kiválóan ügyesek voltak *Sárközi Blanka* és *Sinkó Gizella*.

A színtársulat az erdélyi menekültekért. Ma, kedden a „Hajduk hadnagyát” tüzte ki az igazgató; a tiszta jövedelmet az erdélyi menekültek javára adja. Ebben a színmagyar operettben mutatkozik be Görög Olga, Heltai Jenő és Gáthy Kálmán. Annál is inkább figyelmébe ajánljuk ez operettet a közönségnek, mivel ez jótékonycélú előadás.

A cserkész mint detektív. Nagyon érdekes kalandor-kép kerül műsorra ilyen címmel az Apollóban (Korona-passage, Csapó-utca), a

mely valósággal látványosságzámba megy fordulatossá és izgalommal teli cselekményével. A műsornak nagy érdekessége még a „Veszélyes szakál” című vígjáték, mely ugyancsak megneveteti a közönséget. Az érdekes előadások ma 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Megegyezés a kormány és az ellenzék között

A képviselőház zárt üléseket tart

Budapesti tudósítónk táviratozza: Politikai körökben elterjedt hírek szerint *Tisza István gróf miniszterelnök és az ellenzék között megegyezés jött létre* a parlament tanácskozási módjára nézve. Tisza biztosította az ellenzéknek a legszélesebb kritikai alapon álló szólás-szabadságot, azzal a kikötéssel, hogy a *hadvezetéssel kapcsolatos kényes természetű kérdéseket zárt ülésen fogják megvitatni, viszont az Erdélyre vonatkozó felszólalások nyílt ülésen történnek.*

HIREK

***

— **A Duna-konferencia.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Ma délelőtt 10 órakor a Duna-konferencia előzetes értekezletén *Bárczy István* polgármester indítványt tett, hogy *Budapesten létesítsenek egy szervezett központot. Weisskirchner bécsi polgármester azonban ezt ellenezte, mire Bárczy visszavonta indítványát. E konfliktus után a konferencia befejezettnek jelentette ki tanácskozásait.*

— **A világítás korlátozása.** Mint jelentettük, a község hiánya folytán előállott helyzet arra kényszerítette a debreceni világítási vállalatot, hogy üzemét redukálja és ennek következtében a világítási és erőátviteli áram használatát a közönségnél korlátozza. A szükséges rendelkezésekről a tanács ma a következő hirdetményt adta ki:

1. Gázzal és különösen villamos árammal legnagyobb mértékben takarékoskodni kell. 2. *Az utcai világítás felére szállítandó le*, nagyfényű (ivlámpák) egyáltalában nem gyújtatnak fel. 3. A közönség csak az okvetlen szükséges lámpákat égetheti, *egy helyiségben csak egy lángot*, a többi izzókörtét csavarja ki, motort — ha csak lehet — ne használjon. Igyekezzék mindenki régi fogyasztásának harmadával, legfeljebb felével kijönni. 4. Kávéházak, vendéglők, mulatóhelyek világítása a legszükségesebbre szoríttatik, mozgósínházak legfeljebb két előadást tarthatnak naponta. Reklámvilágítások nem engedélyeztetnek. 5. *A villamos helyiavasut menetének száma harmadára szállítatik le.* 6. Ugyanilyen korlátozás alá esnek a villamos hajtásu malmok és egyéb ipartelepek.

Kérjük a közönséget, tartsa hazafias kötelességének ezen rendelkezések szigorú betartását, mert ha e felhívásnak kellő eredménye nem lenne, akkor *az egyes fogyasztók a hálózatról lekapcsolatnak*, nyilvános helyiségek zárórája megrövidíttetik, *esetleg az összes gáz- és villamos magánfogyasztás beszüntetetik.*

A városi tanács mai ülésén kimondta azt is, hogy a különböző városi intézményeknél is redukálni fogja a világítást. Így a *színházban* nem szabad a reflektort használni, szünet közben csak az alsó lámpasort szabad fölgyújtani, a prosceniumon csak 12 lámpa éghet, a folyosókon csak 2 láng fog égni, a színes fényhatásoknál villanylámpák nem használhatók. — *A nagyerdei fürdőnél* egyelőre kokszzsal tütenek, de szükség esetén a kádfürdőt beszüntetik.

A tanács ma fölirt a miniszterelnökhöz, a belügy-, kereskedelemügyi, honvédelmi és pénzügyminiszterekhez, akiknek jelentést tett az intézkedésekről és kérte, hogy valamely szénbányából a város szünetet kapjon.

— **Tankönyvek új vagy ódon állapotban,** valamint iskolaszerek az összes iskolák számára kaphatók **Hegedüs és Sándor cégnél,** Piac-utca 34.

— **A fogyasztási adók megváltása.** Debrecen városának a borítal és hús-fogyasztási adó megváltására vonatkozóan a kincstárral főnnálló szerződése ez év végével lejár. Nagy József kir. tanácsos pénzügyigazgató most értesítette a város tanácsát, hogy a fogyasztási adók megváltására vonatkozó tárgyalás határidejét szeptember hó 13-án délelőtt 9 órára tűzte ki, amelyre az érdekelteket a pénzügyigazgatóság meghívta. — A tanács Magoss György dr. főügyészt, Vásáry István dr. tanácsnokot küldte ki és utasította Pálffy Gábor fogyasztási adóhivatali főnököt, hogy a tárgyaláson vegyen részt. Ha a tárgyalás eredménye a városra vonatkozóan kedvező lesz, a tanács azonnal megkötöti a szerződést.

— **A jövő hét szencziója** az ujonnan átalakított Apollo megnyitása lesz.

— **Vasuti baleset.** Hajduszoboszlói tudósítónk jelenti: A hajduszoboszlói vasuti állomáson vasárnap reggel véres szerencsétlenség történt. Az 1743. számú katonai szállítmányt vivő gyorstehervonatról Szoboszlay Károly 3. népfőlkelő gyalogvezető szakaszvezető a még mozgásban levő vonatról leugrott és pedig oly szerencsétlenül, hogy odaütődött a mellette levő mozgó kocsisorhoz, amely Szoboszlavt visszadobta a saját vasuti kocsiárhoz. A szakaszvezető elbukott és a vonat kerekei alá került, a melyek mindkét lábát összeroncalták. A súlyosan sérült Szoboszlavt az első segélynyújtás után beszállították a debreceni cs. és kir. csapatkórházba.

— **A 39—50 évesek sorozása.** A cs. és kir. gyalogsági- (Pavillon) laktanya mellett levő egyévi önkéntesi iskola helyiségében ma vette kezdetét a 39—50 éves népfőlkéltre kötelezetek harmadik bemutató pótsemléje. A mai napon a debreceni illetőségű 1877., 1876., 1875., 1874. és 1873. évi születésű népfőlkélok állottak a szemle-bizottság elé. A következő napokon sorozatnak:

Szeptember 5-én debreceni illetőségű 1872., 1871. évfolyambeli népfőlkélok egészen és az 1870. évi születésű népfőlkélok 1. folyószámától 67-ig.

Szeptember 6-án 1870. évfolyambeli 68. folyószámától végig és 1869., 1868. évfolyambeli debreceni illetőségű népfőlkélok.

Szeptember 7-én 1867. és 1866. évfolyambeli debreceni illetőségű népfőlkélok.

Szeptember 8-án 1877., 1876., 1875. és 1874. évfolyambeli idegen illetőségű népfőlkélok.

Szeptember 9-én 1873., 1872. és 1871. évfolyambeli idegen illetőségű népfőlkélok.

Szeptember 10-én 1870. évfolyambeli népfőlkélok egészen és 1869. évfolyambeli idegen illetőségű népfőlkélok 1. folyószámától 50-ig.

Szeptember 11-én 1869. évfolyam 51. folyószámától végig és 1868. évfolyambeli idegen illetőségű népfőlkélok.

Szeptember 12-én 1867. évfolyambeli népfőlkélok egészen és 1866. évfolyambeli idegen illetőségű népfőlkélok 1. folyószámától 80-ig.

Szeptember 13-án 1866. évfolyam 81. folyószámától végig.

— **Debrecen szab. kir. város zenekolájában** a beiratkozások szeptember hó 1-én kezdődnek. Főtanszakok: zongora, hegedű, ének, gordonka, orgona. Tandíj bármelyik tanszakra az elméleti, karéne, stb. órákkal együtt évi 100 korona, mely havi 10 koronás részletekben is fizethető. Beirás díj egész évre 10 korona. Bővebb felvilágosítások a hivatalos órák alatt minden nap délelőtt 10—1-ig nyerhetők (Vár-utca 1. sz. Telefon: 336. szám).

— **Gyujtogatás.** Hajduböszörményi tudósítónk táviratozza: Ismeretlen tettes fölgyújtotta Szabó Imre földbirtokos termését. A tűzben 700 kereszt buza égett el. A csendőrség nyomozza a tettest.

— **Ódon tankönyvek** legolcsóbban és új tankönyvek bolti árban kaphatók **Aczel anti-quariumában**, Első Takarékpálota. Meg nem felelőket bármikor kicserél vagy visszavesz.

— **Meglopott kisleány.** Szepesi Margit 13 éves debreceni kisleányt szülei egyik hajduböszörményi rokonukhoz küldték ki. A kisleány utközben betért egy üzletbe, ahol a nála volt 20 korona pénzt ellopták. A csendőrség nyomozza a tolvajt.

— **A református főgimnáziumban** a beiratást október 1—5. napjára halasztották. Javító vizsgálat az alsó osztályokban október 2-án, a felsőkben 3-án, a magánvizsgálat az alsó osztályokban 4-én, a felsőkben 5-én lesz. A táptintézet és a bentlakás október 1-én nyílik meg.

— **Ivánka Imrét, Rudnay prépostot és társait elítélték.** Pozsonyból táviratozzák: A pozsonyi kir. törvényszék négy hónapi tárgyalás után ma délben hirdette ki ítéletét **Ivánka Imre** képviselőnek ismeretes marhaszállítási pörében. A bíróság a hadviselés érdekei ellen gondatlanságból elkövetett vétség miatt **Ivánka Imre képviselőt három évi fogházra és 10,000 korona pénzbüntetésre, Rudnay Alajos prépostot egy évi fogházra és 1800 korona pénzbüntetésre** ítélte. Elítélte a törvényszék még Goldner Fülöpöt a hadviselés érdekei ellen elkövetett büntetés miatt 3 évi börtönre, Fuchs Gyulát 1 évi és 6 hónapi börtönre, Szidon Henriket 2 évi börtönre, Stern Henriket 6 évi fegyházra, Kohn Lajost 3 évi és 6 hónapi fegyházra, Smetana Samut 3 évi börtönre, Smetana Edét 3 évi fegyházra, Stangel Dávidot 5 évi börtönre, Krausz Vikort mint bünségédet 10 hónapi börtönre, Spitz Márkust mint bünségédet 8 hónapi börtönre, Skrattek Károlyt mint bünségédet 6 hónapi börtönre, Stangel Dávidot mint bünségédet 1 évi börtönre, Rosenfeld Józsefet mint bünségédet 10 hónapi börtönre, Csorba Mórt mint bünségédet 1 évi börtönre, Krausz Gézá, Rothmüller Sándort, dr. Szikács Jenőt, Bauer Jakabot, Schvarcz Oszkárt és Rosenbaum Zsigmondot az ellenük emelt vád alól a törvényszék felmentette.

— **A jövő hét szencziója** az ujonnan átalakított Apollo megnyitása lesz.

— **A nőipariskolában a beiratás** megkezdődött és tart egész héten. A tanév megnyitása e hó 11-én lesz.

— **A kereskedelmi iskola megnyitása.** A helybeli fú felső kereskedelmi iskolában az 1916—17. iskolai év megnyitása f. hó 11-én hétfőn délelőtt 9 órakor, a női felső kereskedelmi iskolában a női szaktanfolyamon pedig 10-én, vasárnap délelőtt 9 órakor fog megtörténni. A z i g a z g a t ó s á g.

— **A jövő hét szencziója** az ujonnan átalakított Apollo megnyitása lesz.

— **Használt tankönyvek** az összes fú- és leányiskolákra kaphatók **H a r m a t h y n á l**.

— **Iskolás fiúk és leányok részére** kész fehéreneműek, matracok, paplanok, takarók. Intézeti fehérenemű az összes internátusokba előírás szerint Kardos Lászlónál, Debrecen, Kossuth-utca 9.

— **Iskolakönyvek** használt állapotban féláron, új állapotban rendes bolti áron kaphatók **Antalfy Józsefnél**, Szent Anna-utca 13.

Somossy László cég

Hajdúvármegye szállítója

Intézeti fehéreneműek

Matracok — paplanok — takarók
harisnyák — zsebkendők

óriási raktára!

Tekintettel a folytonosan hallatszó azon panaszra, miszerint

JÓ MOSÓSZAPPAN

nem kapható, tudatjuk a nagyérdemű közönséggel, hogy gyárunk **„Gyors-mosó”**, **„Vegytisztító debreceni”** és **„Csikós”** elnevezések alatt 60—62% zsírsavtartalmu, tehát a legjobb minőségű mosószappant állítja elő.

Csikós szappanunk kézmosásra is kiválóan alkalmas. — Kapható minden fűszerkereskedésben.

Első Debreceni Gőzszappangyár
Külsővásártér 3. Telefon 224. szám.

Apró hirdetések

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szölg hatvan fillér. Minden további szó 6 fillér. A délután négy óra után feladott hirdetések díja szavanként nyolc fillér.

Ügyvédjelöltkép
belépek. Társas bíróság előtt tárgyalhatok. Cim a kiadóban.

Uri leány
német és francia órákat ad. Cim a kiadóhivatalban.

Iskola könyvek
az összes iskolák részére füzetek, író- és rajzszerkek stb. még mindég olcsón kaphatók Fröhlich-féle Fény- és papirkereskedésben Szentanna-utca 1.

Mindenféle
butorok eladók Iskola-utca 8. szám.

Zálogcédulát,
törött aranyat, ezüstöt, briliáns ékszert veszek és olcsón eladok. **Krámer, Arany Bika-bérház 3.**

Megjelent

Uray Sándor ref. lelkész

Örökzöld koszoru
hőseink sírhalmára

vigasztaló és meggyújtató könyvecske

10-ik kiadása.

Aki ezt a nagy elterjedésű, gyönyörűen összeállított, egész vászonkötésben lévő, lelket felvidító könyvet még nem szerezte be,

1 koronáért.

megkaphatja kiadóhivatalunkban, Piac-utca 49.

Finom hímzéseket, horgolást, fehérenemű varrást és javítást elfogad egy hadbavonult családanya — olcsó árak mellett. — Kéri a n. ó. közönség pártolását, hogy családját a háboru tartama alatt fenntartsa. **Késes-utca 37. Nyíriné.**

Aranyat-ezüstöt, briliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédulát) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. Meghívásra házakhoz is elmegyek. Steiner Mihály, Csokonai-u. 32.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett:

Varga-kert, Keleti-sor 7. szám alatt lévő 1 hold föld körülkerített beltelek,

Sámsóni-uton a sorompónál lévő új ház, — bolt, koresma és lakáshelyiségekkel,

Geréby-telep, Kondor-u. 3. sz. alatt lévő három szobából álló kis ház,

külön álló nyárikonyhával, istálló, és baromfiókkal, valamint két hold szőlő körülkerítve,

Halasi telep, Márton Kálmán-utca 62. sz. alatt fekvő két szobás kis ház, mely két utcára nyílik,

Ujkeriben, az Andrássy-utca 40. szám alatt fekvő 1 hold szőlő, egyszobából álló házzal,

Tégláskertben két darabban egy-egy hold területű szántóföld,

Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17.

Krámer Józsefné
Bika-bérházban lévő hölgyfodrászterme tudatja a hölgyközönséggel hogy este 8 óráig tart nyitva. Legújabb divatu fésülés, ondolás, vibrációs szépségápolás, manikűrözés. Telefon 915. szám.

Ráposzta

elsődrendű, prima 100 mázsa eladó. Koszta Ferenc, Hajdudorog.

ELADÓ!

Püspökladányban 50 kat. hold első osztályu **fekete-föld tanya-birtok** megfelelő gazdasági épületekkel.

Veszek az Ondódon, Ebesen vagy a Macson **12—20 holdas birtokot.**

Eladó Debrecenben a Bocskaitér 9. sz. alatti 200 öles udvar, van rajta korlátlan italmérési jog is. Értekezhetni: **a kiadóhivatalban.**

Árverési hirdetmény.

Alulírott királyi közjegyző özvegy Kertész Istvánné megbízottjának Dr. Csáthy Dezső ügyvédnek megkeresése folytán ezenel közhírré teszem, hogy egy 2 éves tinó borju a Debreczenben, Belhelen-utca 45. szám alatti udvarhelyiségben **folyó évi szeptember hó 6. (hatodik) napján délután 3 órakor** közbenjöttöm mellett tartandó nyilvános árverésen készpénzfizetés és a vételi illeték viselésének kötelezettsége mellett el fog adatni.

Debreczen, 1916 szeptember 3-án.

Dr. Galánffy János,
kir. közjegyző.